

Mýty o víně – francouzské etikety

Etiketa prodává víno. To je fakt, s kterým někteří vinaři bojují, ale často na něj spoléhají.

Je spousta špatných vín s krásnými etiketami. Existuje hodně špičkových vín, kterých si kvůli nevýrazné etiketě nemusíme ani všimnout. A pak jsou zde etikety francouzských vín. Fenomén sám o sobě, kdy každý region má svůj styl, svá pravidla a hlavně velmi širokou škálu od rustikálních stylů sahajících do 19. století až po ultramoderní minimalistický styl.

Francouzská vína jen zřídkakdy uvádějí na své přední etiketě odrůdu (kromě vín zemských a v poslední době i některých vín apelačních). Stejně tak ve Francii neexistují přívlastky a podle posledního zjištění, 100% francouzských vinařů neuvádí na přední etiketě informace v češtině. Což tuzemskému milovníku vín do určité míry ztěžuje orientaci podle etikety. A ta je až na...prvním místě. Společně s cenou.

Navíc ve Francii je zvyk na etikety uvádět informace, které jsou buďto ze zákona dané nebo pro producenta, vinaře, důležité. Ale milovník vína, tedy konzument, je ignoruje nebo ještě v horším případě je jimi zmaten. Zde uvádíme několik případů, co můžete na etiketě francouzského vína najít, co můžete ignorovat a čemu nepřidávat zásadnější význam:

Mis en bouteille au chateau

Velmi často nejdelší text na etiketě vůbec. Na některých vínech dokonce vyvedeno velkým písmem přes celou etiketu. Neznamená nic jiného než: „lahvováno na vinařství“... Pro konzumenta vína informační hodnota blížící se nule. V praxi je v tomto textu rozdělováno, zda se plnilo přímo na usedlosti (chateau / domaine) či se lahvovalo pro někoho (pour), někým (par) a kde (á...). Lze tedy maximálně rozlišit, zda si víno nalahvoval vinař sám (i když si na to najal lahvací linku), či to svěřil někomu jinému, nebo zda víno bylo odkoupeno a následně nalahvováno kupcem. Nic víc. Nic míň. O kvalitě vína to nic neříká.

Grande réserve a réserve

Pro popis, co to znamená na etiketě francouzských vín, se musíme na chvíli zastavit u vín španělských, italských a vín z Nového světa. Ve Španělsku jeden ze základních kamenů jejich vinařského zákona je princip pyramidy. Jednotlivé kategorie jsou [Cosecha](#), [Crianza](#), [Reserva](#) a [Gran reserva](#). To odpovídá také době, po jakou vína musí zrát v dubových sudech. Nejvíce samozřejmě u Grand reserve. Stěžejní jen tento princip v oblasti Rioja. V Itálii, v Piemontu a Toskánsku, se používá označení Riserva pro top vína, která zrála určitou dobu na dubových sudech a pak ještě nějakou dobu „odpočívala“ ve vinařství po nalahvování. V každém regionu a u každého typu špičkových vín jsou parametry nastaveny trochu jinak.

V Chile a Argentině není zákonná vazba, jak dlouho musí [reserva](#) či [gran reserva](#) zrát na sudech, ale používá se z obchodních důvodů jako škála označení jednotlivých vín a řad ve vinařství. Základní je často nějaké cuvée, následuje klasická řada, reserva, [gran reserva](#) a pak ještě nějaké top víno. Samozřejmě, že vína z vyšších řad zrají delší dobu na sudech. Už i proto, že jsou z nejlepších poloh a jsou určeny k delší archivaci. Ale není to dáno zákonem.

A zpět do Francie. Zde nemají slova Grande réserve a réserve žádný význam...Myšleno ve vztahu k vinařským zákonům a pravidlům. Důvod proč na etiketě najdeme tato dvě slova je dvojí. Jednak marketingové oddělení vinařství rozhodlo, že to dobře vypadá a čistě z obchodních důvodů to napsalo na etiketu. Nebo sám vinař považuje víno za natolik dobré,

že se mu opravdu povedlo. A výrazem Réserve či Grand Réserve na to chce upozornit. Ale je to čistě jeho subjektivní názor. My konzumenti s ním můžeme, ale také nemusíme souhlasit.

Produit de France / produit en france

Výraz, který označuje, že výrobek pochází z Francie. Alternativa k našemu Made in Czech Republic. Jen je potřeba upozornit na drobný rozdíl ve slovech „de“ a „en“. U prvního z nich, se jedná o francouzský produkt. U druhého o produkt vyrobený ve Francii. Na první pohled to vypadá identicky. Ale bavíme se o víně, takže drobná nápověda – pokud se něco vyrobí ve Francii, neznamená to, že i hrozny z Francie pocházejí. Je to přiznaná varianta k našemu „Vína z Moravy“, kde si v lahvích kupujete víno ze Slovenska, Moldávie, Makedonie apod.

Grands vins de [Bordeaux](#)

[Bordeaux](#) je regionem velkých vín. Většina nejdražších vín světa pochází právě odtud. Tak proč to nenapsat na etiketu. Je to stejný případ, jako byl u NDR a NSR. Jedna země byla demokratická a nemusela to psát do názvu. Ta druhá to sice v názvu měla, ale... To stejné platí i u vín v [Bordeaux](#). Ty velké zámky (rozumějme kvalitní producenti) nemají potřebu říkat, že dělají „velká vína.“ Na druhou stranu velcí producenti (rozumějme vyrábějící kvanta levného vína) potřebují svým vínům dodat punc kvality. A nicneříkající výraz *Grand vins de [Bordeaux](#)* je pro to ideální. Může být takto označené jakékoliv víno z [Bordeaux](#), ale jak bylo výše uvedeno, ne každé má tu potřebu.

V [Bordeaux](#) i skončíme. „Já piju jenom [Bordeaux](#)“, „Nejlepší vína jsou z [Bordeaux](#)“, „Když červené, tak [Bordeaux](#)“, „Jak tam není napsáno [Bordeaux](#), tak to nepiju“ či „[Bordeaux](#) je předražené.“ Všechny tyto věty můžete někdy slyšet a možná jste i některou z nich někdy řekli. Je však potřeba si uvědomit, že **BORDEAUX** znamená hned několik věcí a házet všechno do jedné „škatule“ je první krok se zmýlit. Co tedy [Bordeaux](#) všechno je:

- A) Jedno z největších francouzských měst (4.-5) dle počtu obyvatel)
- B) Největší vinařská obec na světě (do počtu obyvatel). Většinou se víno vyrábí v malých vesničkách a městech
- C) Třetí největší vinařskou oblastí Francie se 117 tis. hektary a číslo 1 co se týče objemu produkce vín [AOC](#) (6 milionů hektolitřů)
- D) Největší z 38 apelací [Bordeaux](#), vinice všech 4 druhů [Bordeaux AOC](#) zabírají cca 50tis. hektarů, což z něj dělá jednu z největších apelací celé Francie. Existuje varianta červená, claret (tmavé rosé), rosé a bílé. Zároveň [Bordeaux AOC](#) a [Bordeaux](#) superieur [AOC](#) reprezentuje obrovské množství základního, klasického vína toho regionu. Často levného a ne moc kvalitního. Ale i v této kategorii lze najít poklady za pár korun.
- E) Vinařský region, jehož pod-apelace vyrábějí ta nejkvalitnější vína světa. Jako například Pauillac, [Margaux](#), Saint Emilion. Vína těchto podoblastí však často na etiketě výraz „[Bordeaux](#)“ ani nemají.

Proto není [Bordeaux](#) jako [Bordeaux](#).

Autor: **Martin Kozák**, redaktor VINO.TK